

Det finske mirakel – finske erhvervsskolars stærke samspil med virksomheder

Finland er kendt for deres attraktive erhvervsuddannelser. Men de er også inspirerende, når det handler om modeller for at styrke erhvervsskolernes rolle som partnere for innovation og virksomhedsudvikling.

Fem finske erhvervsskoler lagde vejen forbi REG LAB for at høre mere om fokusanalysen "Erhvervsskolernes rolle som partnere for innovation og virksomhedsudvikling". De var på studietur til Danmark, hvor de også besøgte nogle erhvervsorganisationer og en række erhvervsskoler.

Fra REG LAB deltog Region Hovedstaden, Danske Regioner, Danske Erhvervsskoler, Tech College Aalborg og DEA – Danmarks Erhvervsforskningsakademi, som også lagde fine rammer til. På dagen var Undervisningsministeriet også inviteret med.

Udviklingschef Anne Holm Sjøberg fra Region Hovedstaden fortæller: *"Det er spændende at få input om det finske erhvervsuddannelsessystem, som vi kan bruge til inspiration i forhold til danske udfordringer for erhvervsuddannelserne, og som vi konkret vil inddrage i en ny task force på området."*

Erhvervsskolernes særlige kompetence

Hovedkonklusionen i REG LABs fokusanalyse er, at erhvervsskolerne kan spille en central rolle for virksomhedernes innovation og forretningsudvikling. Det skyldes primært, at erhvervsskolerne har en unik kompetence i forhold til at gøre viden operationel – eller i øjnehøjde med virksomhederne.

Dette budskab er ikke nyt eller fremmed for finnerne. Gennem de sidste tre år har den

finske stat uddelt målrettede midler til et udvalg af erhvervsskoler. Målet med midlerne er at sikre, at et udvalg af erhvervsskoler i særlig grad kan arbejde med virksomhedernes innovation og forretningsudvikling.

Og erfaringerne med denne model har været gode:

- Nogle erhvervsskoler udvikler efter- og videreuddannelses tilbud i meget tæt samspil med virksomhederne fx omkring nye teknologier eller anvendelse af nye maskiner.
- Nogle erhvervsskoler arbejder med produktudvikling fx inden for mineindustrien, som er hastig vækst i Finland.
- Nogle erhvervsskoler tager afsæt i meget lokale behov og tilbyder skræddersyede løsninger til lokale virksomheder.

Projektleder Leena Happonen, Kainuu Vocational College, fortæller om de finske erfaringer med at opbygge et stærkt samspil.

Udover den statslige finansiering af udvalgte erhvervsskoler, bruger mange

erhvervsskoler forskellige former for EU støtte til at styrke deres erhvervsrettede samspil.

Også på iværksætterområdet er danske erhvervsskoler blevet inspireret af Finland. Projektkoordinatoren Vinni Sørensen fra Tech College Aalborg fortæller:

"I Region Nordjylland søger erhvervsskolerne midler fra den regionale uddannelsespulje til et projekt, der bl.a. skal etablere en inkubator for innovations- og iværksætteri samt fremme innovativ og interpersonel tankegang i regionen gennem undervisning af såvel elever som undervisere. Vi har hentet inspiration fra Finland. Fra en organisation i Tampere, hvor man har lavet et lignende inkubator miljø samt en hjemmeside, som er et mødested mellem virksomheder og elever, så de i fællesskab kan udvikle nye idéer og forretningsområder".

Finske barrierer for samarbejde

Generelt har erfaringerne været gode, så samspillet mellem erhvervsskoler og virksomheder er blevet væsentligt styrket. Men selvfølgelig oplever erhvervsskolerne også, at der er nogle typer af virksomheder og nogle brancher, hvor det er sværere at få etableret et samarbejde.

Samtidig har de finske erfaringer vist, at det er krævende for erhvervsskoler at etablere endnu stærkere samspil med

virksomhederne. Særligt har det krævet nye kompetencer blandt lærerne. Nogle af de ældre lærerne har fundet det vanskeligt med de nye samarbejdsformer – og derfor har det været nødvendigt at satse på efter- og videreuddannelse. Mens nogle skoler så har tiltrukket andre lærerkræfter, som gerne vil samarbejde med virksomheder.

De finske erhvervsuddannelser

Dialogen mellem de finske og danske deltagere gav også anledning til at sammenligne de to landes erhvervsuddannelsessystemer.

I Finland er det lykkedes at skabe et erhvervsuddannelsessystem, der er langt mere attraktivt end gymnasierne. Samtidig har de kun et frafald på 7-8 pct. De finske deltagere forklarede årsagen til dette:

- *Mere akademiske erhvervsuddannelser med sen praktik:* For 10 år siden reorganiserede finnerne erhvervsuddannelserne til 3-årige uddannelsesforløb, hvor praktikken ligger i afslutningen af uddannelsen. Det gør det lettere at fastholde de unge i starten af deres uddannelse – og det gør de unge mere klar til deres praktik.
- *Længere praktik:* Den sene praktik består af en længere forløb i virksomheden og hvor der er arbejdet med at skabe god kontakt mellem virksomheden og den unge gennem vejledere i virksomheden.
- *Stor opbakning af erhvervslivet:* Erhvervsorganisationer har bakket reformen op – og medvirket til meget positiv branding af uddannelserne.

Har du spørgsmål eller andet vedr. erhvervsskolernes rolle som

innovationsdriver, så kontakt endelig
merete@reglab.dk.